

شماره: ۳۰۲/۸۸۷۹
تاریخ: ۱۳۹۴/۱۰/۰۷
پیوست: ندارد

جناب آقای دکتر شجاعی
رئیس محترم سازمان پزشکی قانونی کشور
جناب آقای دکتر کامران سلطانی
مدیر کل محترم کمیسیون سازمان پزشکی قانونی کشور
جناب آقای دکتر میرشکاری
سرپرست محترم دفتر مطالعات و تنقیح قوانین
موضوع: قوانین مربوط به اخذ رضایت شخصی بیماران

با سلام و احترام،

در راستای ارتقا کیفیت خدمات بارداری و زایمان، یکی از مشکلات موجود اخذ رضایت شخصی برای ترخیص بیماران است. نظر به اینکه این امر گاه با عواقب و مشکلات فراوانی همراه است مستدعی است دستور فرمایید قوانین موجود در این موضوع به نحو مقتضی در اختیار این دفتر قرار گیرد.

دکتر محمد اسماعیل مطلق
مدیر کل دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس

آدرس: شهرک قدس - خیابان سیمای ایران - بین فلامک و زرافشان - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - بلوک A - طبقه ۱۵

کد پستی: ۱۴۶۷۶۶۴۹۶۱ | شماره: ۸۱۴۵۴۳۵۷ | صفحه الکترونیکی معاونت بهداشت: <http://port.health.gov.ir>

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت حقوقی و امور مجلس

بسمتگی

شماره: ۵/۱۰۷/۵۲۸۶

تاریخ: ۱۳۹۶/۱۰/۲۶

پیوست: ندارد

جناب آقای دکتر برگاتی

مدیر کل محترم دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس

موضوع: لزوم اخذ رضایت

با سلام و احترام

بازگشت به نامه شماره ۱۸۱۴۷ مورخ ۱۹/۱۰/۹۶ به استحضار می رسد،
برخورداری از خدمات بهداشتی درمانی جنبه اختیاری داشته و قابل تحمیل
به اشخاص نمی باشد. ازاینرو اخذ رضایت از خود افراد و در موارد خاص
اخذ رضایت از بیمار و زوج وی، جهت آغاز فرایند درمان الزامی است.

جواد افشاری

سرپرست دفتر امور حقوقی

دکتر آهنی

از طرف

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت تحقیق و امور مجلس

بسمتگی

شماره: ۵/۱۰۷/۵۲۸۶

تاریخ: ۱۳۹۶/۱۰/۲۶

پیوست: ندارد

<http://treatment.tbzmed.ac.ir/>

جناب آقای افشاری

سرپرست محترم دفتر امور حقوقی

موضوع: لزوم رضایت خانواده جهت بستری مادران در معرض خطر

با سلام و احترام

احتراماً به استحضار می‌رساند: در نشست کشوری مدیران گروه سلامت خانواده یکی از مشکلاتی که بسیاری از دانشگاهها با آن روبرو هستند پیگیری مادران پرخطری است که توسط مراقبین سلامت یا ماماها مراکز و کارشناسان ستادی شناسایی می‌شوند ولی رضایت به بستری شدن در بیمارستان از طرف همسر یا خود فرد برای درمان داده نمی‌شود. سوال مطرح شده از طرف دانشگاهها عبارت است از:

" آیا در صورتی که جان مادر در خطر باشد نیازی به رضایت همسر یا خود فرد جهت اعزام به بیمارستان و یا ارجاع به سطح بالاتر بیمارستانی وجود دارد؟"
خواهشمند است دستور فرمایید پاسخ مورد فوق را به این دفتر منعکس نمایند.

دکتر سید حامد برکاتی

مدیرکل دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس

جناب آقای دکتر مطلق

مدیر کل محترم دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس

موضوع: اخذ رضایت از بیماران جهت ترخیص

با سلام و احترام؛

عطف به نامه شماره ۳۰۲/۸۸۷۹ مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۷ در خصوص «اخذ رضایت از بیمار برای ترخیص»، مراتب زیر را اعلام می‌دارد:

یک- با توجه به اینکه برگه رضایت‌نامه ترخیص توسط بیمار یا ولی وی امضاء می‌شود، برگه مذکور به عنوان توافق به استناد ماده ۱۰ قانون مدنی معتبر می‌باشد.

دو- بر مبنای اصل آزادی اراده، هیچ فردی را نمی‌توان برای درمان یا ادامه درمان اجبار نمود؛ با توجه به این نکته نگه داشتن شخص در هر مکان برای درمان به صورت اجباری حبس غیرقانونی شمرده می‌شود.

سه- رضایت فرد بر درمان و اجازه وی بر ترخیص خود با وجود اطلاع از نیاز به درمان، مشمول قاعده اقدام علیه خود بوده و مستند به خود فرد شمرده می‌شود، لذا مسئولیتی بر عهده کادر درمانی قرار نخواهد گرفت.

چهار- بر اساس ملاک مواد ۱۵۸، ۴۹۵، ۴۹۶ و ۴۹۷ قانون مجازات اسلامی درخصوص عدم مسئولیت کادر درمانی در صورت اخذ رضایت از بیمار با وجود رعایت نکات فنی و تخصصی، اخذ رضایت از فرد برای عدم ادامه درمان نیز دارای کارایی است.

با وجود موارد فوق، لازم است وضعیت فعلی بیمار و نتایج حاصل از ترخیص و آثار ناشی از عدم ادامه درمان به صورت دقیق و شفاف؛ هم به صورت شفاهی و هم به صورت کتبی در برگه ترخیص به آگاهی بیمار رسیده و سپس رضایت وی اخذ شود تا بیمار یا ولی وی بتواند با آگاهی کامل از وضعیت فعلی بیماری، نسبت به اخذ تصمیم و اقدام به رضایت جهت ترخیص اقدام نماید. همچنین، این نکته نیز لازم به ذکر است که باید در تنظیم مفاد رضایت‌نامه ترخیص، اصول، ضوابط و مفاد قوانین و مقررات حقوقی

شماره ۱۱۶/۵/۶۹۳
تاریخ ۱۳۹۴/۱۰/۱۲
پست ندارد

بسمه تعالی

رعایت شده و هم چنین شرایط اخذ رضایت از فرد نیز مطابق قانون باشد؛ در غیر این صورت، مسئولیت عدم رعایت اصول حقوقی فوق، برعهده بیمارستان و کادر درمانی بسته به مورد خواهد بود.

دکتر عباس میرشکاری
سرپرست دفتر مطالعات و تنقیح قوانین

<http://treatment.tbzmed.ac.ir/>